

۱- **رفراندوم انقلاب سفید برای اجرای سیاست های امریکا در ایران به چه دلایلی باعث اعتراض علما شد ؟**
 رژیم پهلوی برای اجرای سیاست های امریکا دست به رفراندوم انقلاب سفید زد که باعث اعتراض علما و مردم شد ، زیرا اجرای سیاست های امریکا ، علاوه بر (گسترش وابستگی کشور) و (نابودی بنیادهای اقتصادی) ، منجر به (اسلام زدایی) نیز میشد .

۲- **جریان حمله رژیم به مدرسه فیضیه قم را در سال ۱۳۴۲ بنویسید .**

با نزدیک شدن نوروز ۱۳۴۲ امام خمینی در اعتراض به سیاست های رژیم پهلوی اعلام عزای عمومی کرد مراجع و علمای دیگر نیز از او پیروی کردند . دوم فروردین ماه ، در جریان برگزاری مراسم عزاداری شهادت حضرت امام صادق (ع) نیروهای ساواک و کماندوهای شاه در لباس غیر نظامی به مدرسه فیضیه قم حمله کردند ، عده ای از روحانیون را به شهادت رساندند و یا زخمی کردند . درهای حجره ها را شکستند و قرآن ها و کتابها را پاره کردند و به بیرون ریختند ، حتی به مجروحان بستری شده این ماجرا در بیمارستان قم نیز حمله بردند و آنها را در بیمارستان دستگیر کردند .

۳- **هدف رژیم از حمله به فیضیه در سال ۱۳۴۲ چه بود ؟**

هدف رژیم از یورش به مدرسه فیضیه ، (ایجاد ارباب و وحشت) بود .

۴- **همزمان با فاجعه فیضیه قم در سال ۱۳۴۲ کدام مدرسه علوم دینی مورد حمله رژیم قرار گرفت ؟**

همزمان با این فاجعه ، به مدرسه طالبیه تبریز نیز حمله شد و چند تن در این حادثه مجروح و شهید شدند .

۵- **اعلامیه امام خمینی پس از حمله رژیم به فیضیه قم و طالبیه تبریز در سال ۴۲ شامل چه اظهاراتی بود ؟**

امام خمینی ، طی اعلامیه ای اظهار داشت : « ناراحت نشوید ، مضطرب نگردید . ترس و هراس را از خود دور کنید . دستگاه حاکمه با ارتکاب این جنایت ، خود را رسوا و مفتضح ساخت و ماهیت چنگیزی خود را به خوبی نشان داد ... ما پیروز شدیم . ما از خدا میخواستیم که این دستگاه ماهیت خود را بروز دهد و خود را رسوا کند » .

۶- **حادثه خونین فیضیه قم در سال ۱۳۴۲ چه پیامدهایی داشت ؟**

حادثه خونین فیضیه ، پیامدهای مختلفی داشت و برخلاف انتظار رژیم ، مبارزه را جدی و آشکارتر کرد . روحانیون تهران ، قم ، مشهد ، اصفهان ، شیراز و برخی از دیگر شهرستانها به منظور ابراز همدردی و پشتیبانی از حوزه علمیه قم ، به مدت یک هفته دست به اعتصاب زدند و از رفتن به مساجد و اقامه نماز جماعت خودداری کردند .

۷- **با گسترش اعتراضات در سال ۱۳۴۲ امام خمینی در اعلامیه معروف خود چه مسائلی را مطرح ساخت ؟**

امام خمینی در اعلامیه معروف خود ، شاه دوستی را با غارتگری ، جنایت و تجاوز به احکام اسلام مساوی داشت و به نام ملت ، نخست وزیر را استیضاح کرد و فرمودند : « من اکنون قلب خود را برای سرنیزه های مامورین شما حاضر کرده ام » . رهبری نهضت ، همچنین اظهار حقایق را به هر قیمتی واجب ، و (تقیه) را حرام کرد .

۸- علت دستگیری امام خمینی در ۱۴ خرداد ۴۲ چه بود ؟

در (عصر عاشورای ۱۳۸۳ هجری قمری) مطابق با ۱۳ خرداد ۱۳۴۲ امام خمینی به مدرسه فیضیه قم رفت تا درباره مسائل سیاسی روز به ایراد سخن بپردازد . گزارش مامور ویژه ساواک که در محل حضور داشته ، در این باره (گستردگی اعتراض مردمی و حمایت از امام خمینی) را به خوبی نشان می دهد . وی می نویسد :
« در تاریخ قم چنین جمعیتی دیده نشده است ، خمینی را مثل امام وارد کردند و تمام جمعیت آن چنان صلوات فرستاد که تا دو کیلومتر صدای آنها شنیده می شد . » یک روز پس از این سخنرانی امام خمینی در بامداد ۱۴ خرداد ۴۲ در خانه خود دستگیر و به تهران منتقل شد .

۹- نتیجه انعکاس خبر دستگیری امام خمینی در ۱۴ خرداد ۴۲ چه بود ؟

با انعکاس خبر دستگیری امام خمینی ، در ۱۵ خرداد ، موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پا خاست . به دنبال آن در تهران ، ورامین ، مشهد ، قزوین ، کاشان ، شیراز ، تبریز ، اصفهان و چند شهر دیگر تظاهرات اعتراض آمیز به راه افتاد .

۱۰- واکنش دولت علم در برابر قیام مردم در ۱۵ خرداد چه بود ؟ اسدالله علم نخست وزیر ، به فرمان شاه دستور کشتار بی رحمانه مردم را صادر کرد . در تهران وقم دامنه تظاهرات بسیار گسترده بود . به همین سبب با اعلام حکومت نظامی ، تانک ها و مسلسل های سنگین به خیابان آمدند . در قم هواپیماهای نظامی بر فراز شهر به پرواز درآمدند حضور زنان در تظاهرات اعتراض آمیز قم ، چشم گیر بود .

۱۱- مردم قم در تظاهرات ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ خواستار چه بودند ؟

مردم خواستار آزادی امام خمینی بودند . (آیت الله مرعشی نجفی) به میان تظاهرات اعتراض آمیز رفت و اعلام کرد : « نخواهیم گذاشت آسیبی به خمینی عزیزمان برسد . »

۱۲- قیام مردم قم در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چگونه سرکوب شد ؟

با حرکت روحانیون به سمت حرم ، درگیری و صدای رگبار مسلسل ها شدت یافت . ماموران با محاصره تظاهرکنندگان آنها را مانند برگ پاییزی به زمین ریختند . تنها در یک کوچه تعداد ۳۲ نفر شهید و مجروح شدند . اجساد شهدا در کامیون های نظامی به مقصد نا معلومی حمل شد .

۱۳- علت قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چه بود ؟ با انعکاس خبر دستگیری امام خمینی ، در پانزدهم خرداد ، موجی عظیم از اعتراض مردمی در قم به پا خاست .

۱۴- قیام مردم تهران در روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ چگونه روی داد ؟

در تهران بازار تعطیل شد و مردم به خیابانها سرازیر شدند . دانشجویان دانشگاه تهران با شنیدن خبر دستگیری امام خمینی بلافاصله کلاسها را تعطیل کرده و با شعار مرگ بر دیکتاتور ، خواستار آزادی امام خمینی بودند که با نیروهای انتظامی مواجه شدند . در جنوب تهران دسته ای از تظاهرکنندگان به سمت ایستگاه رادیو حرکت کردند . با ورود گارد شاهنشاهی قتل عام صدها نفر از مردم آغاز شد . اسدالله علم نخست وزیر در باره کشتار مردم در ۱۵ خرداد اعتراف می کند که شاه نه تنها دستور تیراندازی داد بلکه از قتل عام مردم پشتیبانی کرد . شاه بعدها اعلام کرد که از بابت دستور تیراندازی در واقعه ۱۵ خرداد ابداً متاسف نیست

۱۵- در قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تهران ، چرا دولت امکان سرکوب تظاهرات را یافت ؟

نبود برنامه برای تظاهرات و خود جوش بودن حرکت اعتراض آمیز مردم (بدون سازماندهی) ، باعث شد که دولت امکان سرکوب تظاهرکنندگان را بیابد . به گفته ارتشبد فردوست یکی از نزدیکترین مشاوران امنیتی شاه ، آن روز اگر تظاهرکنندگان ، تظاهرات خود را ادامه می دادند ، قطعاً شاه از کشور می گریخت .

۱۶- پس از سرکوب و کشتار مردم در ۱۵ خرداد ۴۲ چه کسانی تیرباران شدند ؟

پس از سرکوب و کشتار مردم در قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ ، موج دستگیری ها و تبعیدها در سراسر کشور آغاز شد و یاران امام خمینی یکی بعد از دیگری روانه زندان و تبعیدگاه شدند و جوانمردانی مثل **طیب حاج رضایی** و **حاج اسماعیل رضایی** که پیشتر تظاهرات مردم جنوب تهران در ۱۵ خرداد بودند ، پس از دستگیری و شکنجه های شدید تیرباران شدند . با خاموش کردن شعله های قیام ۱۵ خرداد و درهم شکستن قیام عشایر فارس و اعدام سران آنها که به پشتیبانی از نهضت امام خمینی و روحانیت برخاستند ، احساس موفقیت در انجام اصلاحات مورد نظر آمریکا در محمدرضا شاه آشکارتر شد .

۱۷- قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ دارای چه ابعادی بود ؟

قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود .

۱۸- دست آوردهای قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید .

- ۱- قیام ۱۵ خرداد دارای ابعاد ضد استعماری و ضد استبدادی بود که توانست بطور فراگیری توده های مختلف مردم را در صحنه مبارزه علیه رژیم دست نشانده پهلوی بسیج کند و به دلیل اعتقاد راسخ امام خمینی به حمایت از اسلام راستین که از سیاست جدا نیست ، بذرفرنگ مبارزه به عنوان یک تکلیف الهی در جامعه کاشته شد که ثمرات آن در پیروزی انقلاب اسلامی به بار نشست .
- ۲- از دیگر پیامدهای قیام ۱۵ خرداد ، افزایش رشد سیاسی در میان حوزه های علمیه و روحانیت ، و
- ۳- گرایش بیشتر روشنفکران و دانشگاهیان به ارزشهای اسلامی به عنوان برافروزنده مشعل مبارزات سیاسی بود ،
- ۴- و در جهانی که لیبرالیسم غربی و مارکسیسم شرقی کار آیی خود را در رهایی کشورهای تحت ستم از سلطه استبداد و استعمار از دست داده بودند ، پیوستگی دین و سیاست را به ظهور کرد .
- ۵- قیام ۱۵ خرداد همچنین به جریان های مبارز دینی و غیر دینی نشان داد که رژیم شاه از طریق مسالمت آمیز و در چارچوب قانون اساسی اصلاح ناپذیر است و برای مبارزه با نظام استبدادی و وابسته راهی جز مبارزه مستمر وجود ندارد .
- ۶- قیام ۱۵ خرداد نقطه عطف مهمی در جنبش های تاریخ معاصر ایران و جهان اسلام به شمار می رود که شکل جدیدی از مبارزه را عرضه و آزمایش کرد و تجربه گرانبغی بود که توانست با رهبری امام خمینی مبارزه ملت ایران را تا دستیابی به پیروزی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ تداوم و ثمربخشند .

۱۹- پس از برکناری اسدالله علم چه نسلی از سیاستمداران به قدرت رسیدند ؟
با برکناری اسدالله علم از نخست وزیری و روی کار آمدن **حسنعلی منصور**، نسل جدیدی از سیاستمداران به قدرت رسیدند که برخلاف پیشینیان ، بیش از انگلستان **موافق و همسو با سیاست های امریکا بودند** .
دخالت امریکا در روی کار آوردن منصور موجب نگرانی دولتمردان حامی سیاست انگلیس در ایران شد .

۲۰- **حسنعلی منصور پس از رسیدن به نخست وزیری دست به چه اقداماتی زد ؟**
حسنعلی منصور پس از دستیابی به قدرت ، به تغییرات گسترده در عرصه مدیریت کشور پرداخت . دولت منصور برای اجرای سیاست خود نیاز به آرامش داشت . شاه برای جلب رضایت امام خمینی و ترس از رویارویی با قیامی دیگر در ۱۷ فروردین ۱۳۴۳ ایشان را آزاد کرد ولی امام خمینی همچنان بر استمرار مبارزه با فشاری کرد .

۲۱- **دولت حسنعلی منصور چگونه لایحه کاپیتولاسیون را به تصویب رساند ؟**
با افزایش حضور آمریکایی ها مستشاران و نظامیان آنها در ایران ، دولت **حسنعلی منصور** با تقدیم يك لایحه به مجلس شورای ملی که قبلاً " در دولت علم تنظیم و تصویب شده بود ، برای **مستشاران و نظامیان آمریکایی و خدمتکاران آنها درخواست مصونیت قضایی کرد** (نظیر حق استعماری که در معاهده ترکمانچای برای اولین بار برای روس ها قائل شده بودند و موجب تحقیر ایرانیان شده بود که بعد از انقلاب بلشویکی ملغی شد) . در جلسه نیمه شب ۲۱ مهر ماه ۱۳۴۳ با تطمیع و تهدید نمایندگان این لایحه بی سرو صدا تصویب شد .
به دنبال تصویب این لایحه ، آمریکایی ها اعطای وام دویست میلیون دلاری به ایران را برای خرید اسلحه به تصویب رساندند .

۲۲- **عکس العمل امام خمینی در برابر تصویب لایحه کاپیتولاسیون توسط دولت منصور چه بود ؟**
امام خمینی که از طریق یکی از کارمندان دبیرخانه مجلس در جریان تصویب لایحه کاپیتولاسیون قرار گرفته بود ، طی يك سخنرانی بسیار مهیج که به قول یکی از محققان امریکایی « یکی از مهمترین بیانات سیاسی در **ایران در این قرن** » بود ، به شدت امریکا و اسرائیل و شاه را مورد حمله قرار داد .

۲۳- **امام خمینی در چه تاریخی و به کجا تبعید شد ؟**
به دنبال اعتراض شدید و تند امام خمینی به تصویب لایحه کاپیتولاسیون ، رژیم با برقراری حکومت نظامی در تهران و قم ، در نیمه شب ۱۳ آبان ۱۳۴۳ امام خمینی را در خانه مسکونی اش دستگیر و به فرودگاه مهرآباد تهران منتقل و به ترکیه تبعید کرد . تبعید امام خمینی علاوه بر واکنش مردم ایران که با تظاهرات و اعتصابات همراه بود ، دارای بازتاب جهانی و واکنش شخصیت های علمی و سیاسی و دانشجویان ایرانی خارج از کشور بود .

۲۴- **حسنعلی منصور توسط چه کسی ترور شد ؟**
مدتی پس از تبعید امام خمینی و تحمیل فضای خفقان ، یکی از اعضای (هیئت های مؤتلفه اسلامی) به نام (**محمد بخارایی**) ، **حسنعلی منصور را به جرم خیانت به کشور ، در جلوی مجلس شورای ملی ترور کرد** که البته بعداً " دستگیر شد و به همراه سه نفر دیگر از اعضای آن گروه تیرباران شدند و به شهادت رسیدند . پس از حسنعلی منصور ، **امیرعباس هویدا** به نخست وزیری منصوب شد .

- ۲۵- آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) را بنویسید .
- ۱- ورود جدی اسلام سیاسی به روند بیداری اسلامی و عرصه مبارزه با دیکتاتوری و استعمار خارجی ،
 - ۲- ورود آشکار مرجعیت شیعه به عرصه مبارزه با استبداد داخلی و وابستگی رژیم پهلوی به امریکا و اسرائیل ،
 - ۳- پیوند بیش از پیش حوزویان و دانشگاهیان و مخالفت صریح و عملی هر دو گروه با اقدامات دین ستیزانه رژیم پهلوی ،
 - ۴- طرح (اندیشه حکومت اسلامی) بر پایه (نظریه ولایت فقیه) ،
 - ۵- بازسازی کارکرد مسجد و منبر و تبدیل آنها به کانون بیداری اسلامی .